

آینه

کیمیان

گزینه نظامی زیرمیز است!

● **حسین شریعتمداری:** ... امروز با سالگرد پذیرش قطع‌نامه ۵۹۸ شورای امنیت سازمان ملل و پایان دفاع‌مقدس هشت‌ساله هم‌زمان است. کسانی که از آن روزها خبر چندان ندارند و یا در آن دوران دستی از دور بر آتش داشته‌اند، حق دارند با مشاهده برخی از مشکلات این روزها، شرایط را سخت! و حتی بحرانی! تصور کنند و تهدید خالی از واقعیت برخی مسئولان را باور کنند که اگر با حریف سازش نکنیم- بخوانید تسلیم نشویم- سایه جنگ را بر سر خود خواهیم داشت!... گزینه نظامی برخلاف لاف‌گرافی که آمریکا می‌زند، روی میز نیست، بلکه زیر میز افتاده و خاک می‌خورد، چراکه آمریکایی‌ها یک‌بار در جریان جنگ تحمیلی به آن متوسل شده و ناساک از آوردگاه بیرون آمده بودند. آنهم در اوج اقتدار خود و در حالتی که ایران اسلامی با شرایط سخت و دشوار یادشده روبرو بود. و بالاخره بسیار بعید است کسانی که مردم را با گزینه نظامی آمریکا می‌ترسانند، از این واقعیت بی‌خبر باشند. این جماعت نیز به‌گونه‌ای دیگر لاف می‌زنند. لاف منفی!

انتخاب

اصولگرایی به هویت خودش نیاز دارد

● **محمّدعلی ابطّعی:** ... جریانات سیاسی باید در طول گذر زمان شرایط فکری و روابط اجتماعی خود را به‌روز کنند. سبک زندگی جوانان کاملاً متفاوت با گذشته شده است. معتقد نیستم فرمایشات ۳۰ سال پیش آیت‌الله کنی مورد نیاز این دوره است. اما این تفاوت ماهوی که در جریان جلسه خبرگزاری فارس دیده شد هم انکار هویت قبلی اصولگرایان است. توجه به این نکته نیز ضروری است که اصولگرایان با حربه سکولارخواندن اصلاح‌طلبان همیشه به مقابله آنها آمده‌اند. این دین‌گرایی جاذبه مهمی برای آنان بوده است. متدینان با باورهای دینی برای نظرات سیاسی آنها اهمیت قابل می‌شوند. البته باید این نکته را هم در مورد اصولگرایان توجه داشت که این بحران هویتی‌شان میراث آقای احمدی‌نژاد است که هنوز نتوانسته‌اند آن را جبران کنند. وقتی در انتخابات ۸۴ خواسته یا ناخواسته یکپارچه پشت‌سر او ایستادند و او نماینده فکر اصولگرایی در قدرت شد، همه در کنار او قرار گرفتند. رفتارهای احمدی‌نژاد که صف خود را از اصولگرایی جدا می‌کرد، باعث می‌شد که چنددستگی بدی در بین اصولگرایان اتفاق بیفتد. بعد از دوره اول احمدی‌نژاد خیلی تلاش کردند که هویت خود را بازیابند. نشد...

سهم مسئولان در تولید آسیب‌ها و چالش‌های اجتماعی

● **بدالله جوانی:** آیا مسئولان در سطوح مختلف، به دنبال واکاوی سهم خود در پدیدآی آسیب‌ها و چالش‌های اجتماعی هستند؟ در تمام اخبار و گزارش‌های حادثه تلخ روز شنبه هفته جاری در متروی شهرری، تصریح شده که ضارب حالت عادی نداشت و از تعادل روحی برخوردار نبود. حمله‌ورشدن با سلاح سرد به چندین مسافر در ایستگاه مترو از سوی فردی که حالت عادی ندارد، می‌تواند در جای‌جای تهران و هرجای دیگر از کشور تکرار شود. چرا؟ این حادثه امکان تکرار دارد، همان‌طور که حادثه تلخ‌تر و جانخراش قتل کودک مظلوم اردبیلی می‌تواند در جای دیگر تکرار شود! پرونده قتل آتنا اصلائی که اکنون همه را متاثر کرده و رئیس دستگاه قضا برای سرعت‌بخشیدن به رسیدگی قضائی آن ورود به موضوع نموده، نه اولین پرونده از این نوع است و نه آخرین پرونده خواهد بود. هراز چندی حوادثی دلخراش از این نوع، همه را تکان می‌دهد، اما کمتر به فکر چاره‌جویی برای جلوگیری از تکرار حوادث مشابه هستیم. قتل‌های سریالی که هراز چندی در گوشه‌ای از کشور اسلامی ما رخ می‌دهد، چه دلالی‌ی دارد و زمینه‌های پدیدآیی این جنایت‌ها چیست؟... آیا مسئولان کشور و کارگزاران نظام، تابه‌حال فکر کرده‌اند که در تولید آسیب‌ها و چالش‌های اجتماعی زمینه‌ساز برای پدیدآیی این قبیل جنایات، دارای سهم و نقش هستند؟ ...

همچوی اسلامی

آمریکا و فرصتی طلایی برای دوشیدن گاوهاي شيرده منطقه

● ... این روزها اگرچه مباحث‌ها مدعی هستند که بحران قطر و استمرارش به سود هیچ‌کس نیست، ولی واقعاً به‌خوبی‌ا‌گاهند که تمامی آنها با ادامه بحران، سود می‌برند و دقیقاً به همین دلیل است سعی دارند با‌توسل به دفع‌الوقت، زمینه‌های گسترش ابعاد بحران را جست‌وجو کنند تا منافع و مطامع بیشتری را برای خود تضمین نمایند.
روشن است که حمایت از تروریسم و تلاش برای مجازات قطر به همین دلیل، بهانه‌ای بیش نیست چراکه تمامی طرف‌ها و حتی میانجی‌گران، در فهرست شرکای اصلی تروریسم در منطقه قرار دارند. و به‌هرحال باید روزی به‌خاطر جنایت‌اشان محاکمه و مجازات شوند. اما چرا میانجی‌ها با خونسردی کامل به ناتوانی در مهار بحران در جبهه متحدین آمریکا و غرب اعتراف می‌کنند؟ پوشش ظاهری برای توجیه این مطلب هرچه باشد، انگیزه اصلی میانجی‌ها، رقابتی نفس‌گیر برای سواستفاده از فرصت طلایی کنونی در جهت دوشیدن گاوهاي شيرده در منطقه است؟!

دیپلماسی

ظریف در نیویورک:

ایران به دنبال جنگ با عربستان نیست

خودتان را مسخره نکنید؛ تغییر رژیم ایران ناممکن است

محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه ایران، روز دوشنبه، در اندیشکده «شورای روابط خارجی» آمریکا سخنرانی کرد و سپس به سوالات حاضران در این نشست پاسخ داد. موضوع نشست این اندیشکده، تحولات خاورمیانه و راه‌حل پیشنهادی ایران برای حل بحران‌های جاری است. در این نشست، برخی از دیپلمات‌های سابق آمریکایی، صاحب‌نظران و نمایان سیاست خارجی آمریکا و نمایندگان رسانه‌های مختلف جهان حضور داشتند.

احتمال تعامل در آینده وجود ندارد». این را ظریف در پاسخ به تعامل او با تیلرسون می‌گوید. او معتقد است: «تسلیمات هسته‌ای، امنیت هیچ کشوری را تأمین نمی‌کند».

تحریم جواب‌گو نیست

وزیر امور خارجه درباره تحریم‌های آمریکا علیه برنامه هسته‌ای ایران چنین پاسخ داد: «آمریکا باید رویه خود را در قبال تحریم‌ها تغییر دهد. وقتی آمریکا تحریم‌های هسته‌ای را علیه ایران آغاز کرد، ما ۲۰۰ سانتریفیوز داشتیم که پس از تحریم‌ها و در زمان مذاکرات این تعداد به ۲۰ هزار سانتریفیوز رسید. پس نتیجه این تحریم، ۱۹هزار ۸۰۰ سانتریفیوز بیشتر بوده است. تحریم هیچ‌گاه کارآمد نبوده است. به‌عنوان فردی که در سال ۱۹۸۲ پایان‌نامه ارشد خود را درباره تحریم‌ها نوشته‌ام، می‌گویم که تحریم جواب نمی‌دهد».

رفراندام نتیجه فاجعه‌باری دارد

ظریف درباره موضع ایران در قبال استقلال کردها و فراندومی که می‌خواهند، در اقلیم کردستان عراق برگزار کنند، گفت: «به اعتقاد ما، رفراندوم گزینه درستی نیست و نتیجه فاجعه‌آه‌باری برای عراق به دنبال خواهد داشت. تأثیر این کار برای امنیت عراق و منطقه فاجعه‌بار خواهد بود. ما به دوستان خود در کردستان عراق که همگی از بارزانی گرفته تا سایرین دوست ما هستند، توصیه کرده‌ایم که این کار را نکنند. به نظر من، این نظر مشترک همه کشورهای منطقه است. بااین‌حال معتقدم سیاست‌های ضدکردی در هرجای منطقه نتیجه عکس خواهد داد». سپس، هاس از ظریف درباره سیاست‌های ترکیه در قبال کردها پرسید؛ ظریف پاسخ داد: «من در امور داخلی سایر کشورها مداخله نمی‌کنم. من صرفاً

تحلی‌گری هستم که نکات تحلیلی مطرح می‌کنم».

جنگ داخلی یمن به نفع هیچ‌کس نیست

ظریف در بخش دیگری از صحبت‌های خود به وضعیت یمن و رابطه ایران و عربستان اشاره کرد: «امیدواریم مناقشه یمن به درگیری مستقیم میان ایران و عربستان سعودی منجر نشود. جنگ داخلی یمن به نفع هیچ‌کس نیست». وزیر امور خارجه کشورمان درباره خطر جنگ میان دو‌کشور تأکید کرد: «ایران مسلمان امیدوار است وارد چنین جنگی با عربستان نشود. ایران و عربستان لازم نیست یکدیگر را در منطقه خاورمیانه نادیده بگیرند». او افزود: «هرچند دو کشور درباره یمن و سوریه توافق نظر ندارند، اما می‌توانند برای پایان این مناقشه‌ها با هم همکاری کنند».

خروج از توافق هسته‌ای، راهکاری برای مقابله با بدعهدی ترامپ

وزیر امور خارجه ایران، همچنین در مصاحبه‌ای که با نشریه «نشنال اینترست» آمریکایی انجام داده، با اشاره به نقض روح توافق هسته‌ای از سوی دولت دونالد ترامپ می‌گوید: «ما مسیری را در پیش گرفتیم که در چارچوب توافق هسته‌ای تعیین شد. به کمیسیون مشترک رجوع و در آن بحث خواهیم کرد تا اطمینان یابیم این کونایه‌های آمریکا چاره‌اندیشی خواهد شد. این مسئله موضوع یکی از مباحث پیش‌رو در نشست کمیسیون مشترک نفت‌ها در دوران دولت ترامپ بلکه در دوران دولت پیشین یعنی رئیس‌جمهور اوباما بوده است. به‌عنوان مثال چندین ماه طول کشید تا آمریکا مسبر خرید هواپیماها را هموار کند. بسیار زمان برد تا آمریکا وضعیت خرید هواپیماهای ایرباس و به علاوه هواپیماهای بوئینگ را مشخص کند. برای ایرباس ۹ ماه و بوئینگ چهار ماه زمان برد که از نظر ما بسیار طولانی

بود. بنابراین این موضوع را در کمیسیون مشترک مطرح کردیم، البته بخشی از آن چاره‌اندیشی شد اما بخش‌های دیگر نه. این مسیری است که پیش‌روی ما قرار دارد. اگر مسئله نقض عمده یا آنچه در متن توافق هسته‌ای عدم اجرای قابل توجه تعریف شده، باشد، ایران گزینه‌های دیگری را شامل خروج از توافق هسته‌ای پیش‌رو دارد».

بالفاظی تفاهم ممکن نیست

او در پاسخ به اینکه آیا می‌توان با ترامپ تعامل کرد یا نه؟ چنین پاسخ می‌دهد: «لفاظی هرگز به ایجاد فهم بیشتر در تعامل با ایران یا هر کشور دیگری منجر نخواهد شد. ما باید در ارسال پیام محتاط‌تر باشیم، چراکه هفته‌های پیش در منطقه همین انتقال پیام اشتباه، به‌ویژه پس از برگزاری نشست ریاض به واکنش شدید در این منطقه، نه میان متحدان آمریکا و ایران، بلکه میان خود متحدان آمریکا منجر شد. بنابراین من معتقدم باید پیچیدگی‌های منطقه را بفهمیم و آن را در نظر داشته باشیم». او افزود: «ایران به‌طور قطع (با توافق هسته‌ای) نه‌فقط با آمریکا، بلکه با گروه ۵+۱ که به تأیید شورای امنیت نیز رسید، در مسیر تفاهم قدم برداشت. در این مرحله ما با اجرای این توافق راضی خواهیم شد. همان‌طور که در گذشته گفت‌ایم می‌خواهیم این توافق یک زیربنا باشد، نه سقف‌ها اما برای اینکه این توافق یک بنای محکم باشد ما می‌خواهیم اطمینان یابیم که تمام طرف‌ها به تعهداتشان به‌طور کامل و با حسن‌نیت عمل می‌کنند. اگر به این مرحله برسیم سپس راهی به سوی پیشرفت بیشتر باز خواهد شد». او درباره مسیر روابط ایران و آمریکا می‌گوید: «این مسئله کاملاً به رویکردی که آمریکا و آنچه دولت‌کنونی در قبال ایران اتخاذ می‌کند، بستگی دارد».

آینده نفوذ ایران در سوریه

ظریف درباره آینده نفوذ ایران در سوریه گفت: «من گفتم‌ام که ما یک سیاست قطعی برای مقابله با تروریسم و افراطی‌گری داریم. چه در افغانستان در جریان حمله طالبان یا حتی زمانی که آمریکا عراق را اشغال کرد. بود. ما امروز علیه عناصر تروریستی و افراطی‌گری در عراق مبارزه می‌کنیم. این مسئله در سوریه نیز صادق است و این یک سیاست همیشگی و پایدار است...».

ظریف از پنجشنبه هفته گذشته برای شرکت در نشست مجمع عالی‌رتبه سیاسی سازمان ملل متحد به نیویورک سفر کرده است. او روز گذشته، با «آنتونیو گوتش»، دبیرکل سازمان ملل متحد دیدار و رایزنی کرد. مجید تخت‌روانچی و سیدعباس عراقچی در این سفر، ظریف را همراهی می‌کنند.

نگاه

راهبرد آمریکا درباره ایران چیست

کوروش احمدی*

● سرانجام پس از کش‌وقوس‌های بسیار که تقریباً تمام روز دوشنبه ترامپ و اعضای تیم آمریکا در آخرین ساعات دوشنبه یعنی آخرین مهلت قانونی، نامه مبنی بر تأیید پایبندی ایران به مفاد برجام را به کنگره ارسال کرد. گزارش‌های خبری به نقل از مقامات آمریکایی حاکی از آن است که ترامپ تنها پس از دریافت تعهد از اعضای تیم امنیتی خود مبنی بر سخت‌گیری بیشتر در اجرای مفاد برجام، اعمال تحریم‌هایی بر برخی اشخاص و نهادها و مذاکره با اروپا با هدف افزایش فشارها بر ایران، با ارسال نامه به کنگره موافقت کرده است.

در چارچوب «قانون بررسی موافقت‌نامه هسته‌ای ایران» (INARA) مورخ مه ۲۰۱۵ دولت آمریکا باید هر ۹۰ روز یک‌بار نظر خود را درباره پایبندی یا عدم پایبندی ایران به تعهداتش ذیل برجام و نیز اینکه تعلیق تحریم‌ها علیه ایران همچنان حائز اهمیتی حیاتی برای منافع امنیت ملی آمریکا هست یا خیر، به اطلاع کنگره برساند. مطابق این قانون چنانچه نظر دولت در این دو مورد منفی باشد یا اساساً گزارشی در این باره به کنگره ارسال نشود، کنگره می‌تواند بلافاصله نسبت به اعاده تحریم‌های تعلیق‌شده اقدام کند. به این ترتیب، قرار است هر سه ماه یک‌بار چنین دردمسری برای ترامپ تکرار شود. او که برجام را بدترین توافق تاریخ خوانده و خود را در برابر ردهای‌نگدان به لغو آن متعهد کرده، در عمل چاره‌ای جز تأیید پایبندی ایران به آن، و تمدید تعلیق تحریم‌ها نمی‌بیند. با توجه به اینکه در برجام از آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به‌ عنوان تنها نهاد ذی‌صلاح ناظر بر حسن اجرای برجام سخن رفته و آژانس تاکنون مکرراً پایبندی ایران را تأیید کرده، مشکل ترامپ قابل حل به نظر نمی‌رسد. با این حال او به اعضای تیم امنیتی‌اش گفته که این کار را برای همیشه انجام نخواهد داد.

در روزها و ساعات منتهی به ضرب‌الاجل گزارش به کنگره، گزارش‌ها حاکی از بحثی داغ بین ترامپ و اعضای تیم امنیتی‌اش بود. به گزارش نیویورک‌تایمز، در نشست‌ی چهارشنبه گذشته همه اعضای این تیم امنیتی (وزیر خارجه، وزیر دفاع، مشاور امنیت ملی و رئیس ستاد ارتش) توصیه کردند دولت فعلاً برجام را حفظ کند، درحالی‌که ترامپ مصرانه مخالفت می‌کرد. همچنین وال‌استریت ژورنال به نقل از مقامات کاخ سفید نوشت که استیو بنن، استراتژیست ارشد کاخ سفید، مخالف تأیید پایبندی ایران بوده و اصرار داشته که ترامپ با ارسال نامه به کنگره مخالفت کند. بار اول نیز ترامپ با اکراه زیاد با تأیید پایبندی ایران و ادامه تعلیق تحریم‌ها موافقت کرده و آن را مشروط به ارائه طرحی از سوی اعضای تیم امنیتی‌اش برای اعمال فشار بر ایران کرده بود.

بااین‌حال اعضای مذکور هفته گذشته به ترامپ اطلاع داده بودند که برای آماده‌کردن چنین طرحی به فرصت بیشتری برای مذاکره با متحدان نیاز دارند. روز دوشنبه ترامپ بدوا طرح تیم امنیتی برای این منظور را نپذیرفته بود و در نتیجه چند بار قرا‌رها برای نشست‌های مطبوعاتی و توجیه کارشناسان بیرونی که معمولاً به رسانه‌ها اطلاعات می‌دهند، به تعویق افتاد. نهایتاً غروب روز دوشنبه ترامپ به جلسه‌ای در دفتر خودش پذیرفت شانس دیگری به مشاورانش برای تدوین طرحی که برای او قابل قبول باشد، دهد. به نوشته وال‌استریت ژورنال یکی از گزینه‌هایی که از سوی کسانی مانند استیو بنن پیشنهاد می‌شده این بود که آمریکا بدون تأیید پایبندی ایران فعلاً تحریم‌ها را ملق نگه دارد. (روشن نیست که در این صورت تعارض چنین رویه‌ای با قانون چطور باید حل می‌شد، چرا که در صورت عدم تأیید پایبندی ایران، اعضای کنگره می‌توانند نسبت به اعاده تحریم‌ها اقدام کنند). اول بار این ایده ادامه تعلیق تحریم‌ها بدون تأیید پایبندی ایران از سوی جان بوتلون، در مقاله‌ای در سایت هیل در ۱۶ جولای مطرح شد.

هم‌زمان یک مقام عالی‌رتبه که نامش ذکر نشده به وال‌استریت ژورنال گفته که «بی‌شک ایران روح برجام را نقض کرده و دولت قصد دارد استراتژی مشخصی برای برخورد با کلیت رفتارهای نامناسب ایران تدوین کند و تنها بر برجام متمکز نباشد». این روزنامه‌شکی نیز از قول یک مقام دیگر کاخ سفید از قصد آمریکا به مذاکره با متحدان دراین‌باره و اعمال «تفسیر سخت‌گیرانه‌تری از برجام» سخن گفته است. این ادعایی است که قبلاً از سوی ترامپ نیز ذکر شده بود بدون اینکه توضیحی درباره معنی و مفهوم «تفسیر سخت‌گیرانه» در یک قانونی آن ارائه شود. به‌علاوه، شکی نیست که صرف‌نظر از ادعاهای آمریکا درباره طیفی از موضوعات منطقه‌ای، برجام صرفاً در ارتباط با برنامه هسته‌ای است و ربطی به دیگر موضوعات ندارد.

ادامه در صفحه ۷

نگاه بیرون		
دردسر ۳ ماهه ناخوشایند		
ترجمه: شهرام زرندار		
ایران به بهره‌مندشدن از لغو تحریم‌ها که در دولت اوباما از آن بهره می‌برد ادامه خواهد داد. روز دوشنبه کاخ سفید به خبرنگاران گفته بود همین فرایند را با مجازات بیش از ۱۰ ه، سازمان و شبکه سفارش‌های خارجی دیگر در تولید موشک‌های بالستیک و سایر رفتارهای شرارت‌آمیز ایران تکرار خواهد کرد. دوشنبه آمد و رفت، اما هیچ‌گونه اعلانی ازاین‌دست به عمل نیامد. مقامات مسئول گفته‌اند انتظار دارند تحریم‌های بشری در راه باشد. روشن نبود که چرا دولت ترامپ این تحریم‌های جدید را اعمال نکرده و تا چه مدت جلوی اعمال تحریم‌های جدید را خواهد گرفت، اما نوعاً وزارت خزانه‌داری ترجیح می‌دهد در زمان کاری، تحریم‌های جدید را اعلام کند. برای ترامپ که منتقد لفظی توافق هسته‌ای است، این اجبار و تعهد برای دادن گزارش درباره همکاری ایران به کنگره، یک دردسر سه‌ماه یک‌بار ناخوشایند پدید می‌آورد. ترامپ		
با تحریم‌های جدید به‌عنوان مجازات تهران برای توسعه برنامه تولید موشک‌های بالستیک و سایر فعالیت‌هایش، با ایران رودرو خواهد شد. یکی از این مقامات گفته: «ترامپ و رکس تیلرسون، وزیر امور خارجه و کل دولت کنونی قضاوت کرده‌اند که ایران به‌طرزی انکارناپذیر بر روح برجام درافتاده است». همراه با این ارزیابی، هیچ اعمال قانونی‌ای نیست. این اعلان دیروقت و شبانه، در اوج یک روز دیوانه‌وار بود، نمونه‌ای از تصمیم‌گیری در ساعات آخر از سوی رئیس‌جمهور که تضادهای عمیق و دائمی درون دولت او درباره چگونگی برخورد با یک مسئله اساسی در امنیت ملی را در معرض دید همگان قرار می‌دهد. از اوایل هفته گذشته دولت ترامپ آماده ارائه این گواهی بود. گواهی همکاری ایران با برجام که یک نیاز فصلی است. کاخ سفید درباره سیاست سه ماه دیگر هیچ برنامه‌ریزی‌ای انجام نداده است.		